

SZACHISTA

PISMO POŚWIĘCONE GRZE I STUDIOM SZACHOWYM

ZESZYT

5

C E N A

60 GR.

Dwanaście lat turniejów o mistrzostwo m. Poznania.

W dniu 15. marca br. zakończył się 12-ty z rzędu turniej o indywidualny tytuł mistrza szachowego miasta Poznania, co niniejszym pozwala na zobrazowanie tej tak ważnej dziedziny w każdym większym i poważniejszym ośrodku szachowym. Niewątpliwie turnieje te są najważniejszym wydarzeniem życia szachowego poszczególnego środowiska, a chcących się poważnie zająć grą szachową uczestników, zmuszają do celowej i wytężającej pracy nad pogłębieniem różnych faz naszej umiłowanej gry.

Rok 1927 był po raz pierwszy widownią walk o zaszczytny tytuł mistrza, gromadząc odrazu najpoważniejszych szachistów naszego miasta na arenie walk 64 pól szachowych. Pierwszy tytuł mistrza przeszedł w ręce śp. inż. Adama Kopy, w następnych zaś latach zdobyli tytuły mistrzowskie: w 1928 i 1929 śp. Antoni Wojciechowski, w 1930 r. p. pułk. dypl. Dr. Marian Steifer, w 1931 r. p. Leon Widermański, w 1932, 33 i 37 r. p. Roman Gostyński, w 1934 r. p. Zygmunt Gaworski, w 1935 r. p. A. Szpiro podczas odświeżenia swej powinności wojskowej, w 1936 r. p. Adam Mięśowicz, wreszcie w roku bieżącym p. Bernard Stróźniak. Do wszystkich turniejów wpłynęło 169 zgłoszeń uczestników od ogółem 69 graczy, przyczym rekord brania udziału w turniejach dzierży p. superintendent Dr. Artur Rhode z 11 razami, następnie widzimy p. Tylkowskiego z 10-krotnym uczestnictwem, 9 razy walczył p. Widermański, po 7 razy pp. Gaworski, Gostyński i Mięśowicz, a połowę stoczonych walk wykazuje jeszcze tylko śp. Wojciechowski. Reszta grała poniżej 6 razy, a uczestników grających tylko jeden raz w turnieju zestawienie wykazuje aż 36 nazwisk.

Poznański Klub Szachistów z pełnym zadowoleniem może spojrzeć na dokonany trud swych członków w zainicjowaniu i przeprowadzeniu tych licznych i poważnych imprez, a mówiąc o zasługach organizacyjnych nie można pominąć tak zasłużonych pro-

pagatorów idei szachowej jak: pp. pułk. dypl. Dr. Marian Steifer, Bronisław Rogowski, a w ostatnim czasie Franciszek Kubicz, Leon Widermański i Roman Gabryelewicz.

Stale rozwijające się życie szachowe miasta Poznania pozwala spokojnie patrzeć w przyszłość, chociaż liczne doznane szczyby z powodu zgonów tak znacznych i cenionych graczy jak inż. Kopa, inż. Drosio a ostatnio Wojciechowski i Kargol, bądź to przez opuszczenie naszego miasta przez pp. pułk. Dr. Steifera, Dr. Kwaśniewskiego i dyr. Witkowskiego nie szybko dadzą się wygładzić, przyrost zaś młodych i obiecujących talentów jest tak jak i w innych ośrodkach niestety bardzo nikły. Najbardziej przez ubytek tylu znacznych ludzi ucierpiała gra szachowa na swej powadze, czego byliśmy niestety świadkami podczas ostatniego turnieju, gdzie niektórzy uczestnicy postradali nerwy, wyrządzając swym niepoważnym zachowaniem się wyraźną krzywdę idei szachowej. Wyrażamy nadzieję, że nowe władze Poznańskiego Związku Szachowego z p. inż. Piskorskim na czele przywrócą harmonijny przebieg i powagę następnych przez siebie zorganizowanych imprez.

Kolejność XII. turnieju o mistrzostwo miasta była następująca: 1) Bernard Stróźniak 11½ pkt. na 15 możliwych, 2) Widermański 11 p., 3 i 4) Rożański i Dr. Rhode po 10½, 5—8) Kubicz, Koczorowski, Gabryelewicz i Gaworski po 9, 9) Dembczyński 8½, 10) Bronisław Stróźniak 7, 11 i 12) Zenker i Świątek po 5, 13 i 14) Przykucki i Wierzejewski po 4½, 15) Siadak 4, i 16) nie ukończywszy turnieju Tylkowski 2 pkt.

L. W.

Rozgrywki pucharowe. Węgierski Związek Szachowy planuje zorganizowanie rozgrywek pucharowych z udziałem Czechosłowacji, Jugosławii, Niemiec, Polski, Rumunii i Węgier. W najbliższym czasie ma się odbyć we Wiedniu mecz Węgry — Niemcy na 20 szachownicach.

„SZACHISTA”

CZASOPISMO POŚWIĘCONE GRZE
NAUCE I STUDIOM SZACHOWYM

Redaktor: Henryk Friedman

Rok V. /25. Maj 1938./ Zeszyt 5.

Prenumerata mies. 60 gr. ♦ kwart. 1.75 zł. ♦ półrocz. 3.50 zł. ♦ roczna 7 zł.

Redakcja i Administracja: Lwów, Słoneczna 36/m. 9. Konto P.K.O. Nr. 501363.

Lublana - Margate - Neapol - Nowy Jork

Po turnieju łódzkim posypały się jak z rogu obfitości cztery wielkie imprezy szachowe na arenie międzynarodowej, niemal równocześnie.

W drogę do Jugosławii wybrali się razem po zakończeniu turnieju w Łodzi, mistrz Polski Dr. Tartakower i nowo „upieczony” arcymistrz Vasja Pirc, posiadający również tytuł mistrza Jugosławii. Lublana miała być terenem wielkiego turnieju narodowego Jugosłowian, do którego zaproszono kilku wybitnych mistrzów zagranicznych, m. i. naszego redaka, dra Tartakowera. Do turnieju w Lublanie dopuszczono cały szereg młodych graczy, którzy wykazali odpowiednie kwalifikacje. Pozatym Jugosłowianie wystawili całą starą gwardię mistrzowską i wybitniejszych mistrzów młodego pokolenia. Z starszej gwardii grali: Dr. Vidmar, Dr. Aśtalos, Kostić i Furlani. Z młodszych: obrońca tytułu mistrza Jugosławii — Vasja Pirc, Dr. Trifunowicz, Bröder, Milan Vidmar jun. (syn prof. Vidmara) i Nedeljković. Z gości zagranicznych zaproszono prócz Dr. Tartakowera, b. miłą parę węgierskich mistrzów, Lajosa Steinera i László Szabo. Ten ostatni uchodzi obecnie za największy talent szachowy Węgier. Wreszcie listę gości zagranicznych zamykał mistrz Foltys z Czechosłowacji.

Po 17-to dniowej wyczerpującej walce zwyciężył zasłużenie jeden z przedstawicieli starej gwardii, arcymistrz Borys Kostić, zdobywając I nagrodę i tytuł mistrza Jugosławii w pięknym i bojowym stylu. Kostić należy do graczy, którzy lubują się w debiutach otwartych, kombinacjach, gambitach, a których grę cechuje swoiste piętno ofiarności. Jest on klasycznym przedstawicielem neo-romantyzmu. Niebezpiecznym konkurentem okazał się dla Kostića młodzieńcy, genialny Węgier — Szabo zdobywca II. nagrody, oraz nasz rodak dr. Tartakower wraz z sympatycznym Steinerem, dzielący III. i IV. nagrodę. Dzielnie trzymała się trójka doktorów: Dr. Vidmar, Dr. Aśtalos i Dr. Trifunowicz, zdobywcy V. VI. i VII. nagrody. Typowany na zwycięzcę turnieju obrońca tytułu, Vasja Pirc, był wyraźnie niedysponowany i na własnym terenie okazał się mniej groźnym, aniżeli u nas w Polsce. Sprawdziło się tu przysłowie: „Nemo propheta in patria”. Pirc zajął ósme miejsce. Syn prof. Vidmara pobił rekord remisów, remisując partyj 13 (!) jedną wygrał i jedną przegrał, osiągając 50%. Mistrz czeski Foltys nie zdołał zrehabilitować się za porażki w Juracie i w Łodzi poniesione. Ostatnie występy tego mistrza zagranicą

są wyraźnie pechowe. Borys Kostić przegrał jedną partię tylko z Sorlim, graczem w tabeli ostatnim, Szabo przegrał również jedną i to do naszego rodaka, Dr. Tartakowera, który okazał się jedynym w turnieju graczem bez porażki. Z 120 partij granych w turnieju 71 zakończyło się wynikiem remisowym, t. j. około 60%.

Szczegółowy wynik turnieju w Lublanie był następujący: Kostić 10¹/₂, Szabo 10, Dr. Tartakower i L. Steiner po 9¹/₂, Dr. Aśtalos, Dr. Trifunović i Vidmar po 8¹/₂, Pirc 8, Vidmar jun. i Bröder po 7¹/₂, Foltys 7, Nedeljковиć 6, Furlani i Tot po 5¹/₂, Preinfalk 5, Sorli 3.

*

*

*

Tegoroczny turniej w Margate był mimo udziału Alechina słabo obsadzony. Zabrakło w nim Fine'a i Rzeszewskiego, zajętych szampionatem Stanów Zjednoczonych, o czym będzie mowa niżej oraz Keresa, zaproszonego na mecz z mistrzem Szwecji, Stahlbergiem do Göteborgu. Nie wziął również udziału w turnieju młody utalentowany rodak Keresa, Paul Schmidt. Prócz Dr. Alechina, zaproszono z Wiednia znanego arcymistrza Spielmana (stara gwardia), Petrova (Łotwa) i Bööka (Finlandia), oraz dopuszczono do turnieju tradycyjną 6-kę Anglików, wraz z „nieodłączną“ jak zawsze, p. Wierę Menchik.

Dr. Alechin grał lekko i lekkomyślnie, jednak i ta gra wystarczyła do zdobycia I. nagrody. Jedyną sensacją tego turnieju była porażka Alechina w spotkaniu z Petrowem, od czasu odzyskania tronu szachowego, pierwsza przegrana partia turniejowa. Spielmann bez przegranej zajął II. miejsce, ostrożną i poprawną grą. Petrow za dużo ryzykował. Böök nie dał się wyprzedzić żadnemu Anglikowi. Matador Anglii O'Alexander zawiódł zupełnie. Zagranica bez pardonu zabrała wszystkie nagrody. Z Anglików honorowy wynik uzyskał jedyny Milner-Barry.

Wynik cyfrowy był następujący: Dr. Alechin 7, Spielmann 6, Petrow 5¹/₂, Böök i Milner-Barry po 5, Golombek 4¹/₂, O'Alexander 4, Sergeant 3¹/₂, Menchik Wiera 3, Sir Thomas 1¹/₂.

Bardzo silnie były obsadzone turnieje poboczne, t. zw. „Premier Reserves“. Szczególnie mocne były grupy A. i B. Podajemy wyniki.

Grupa A. Klein 7, Najdorf (Polska), 6¹/₂, Abrahams i Rossolimo po 6. it.d.

Grupa B. Landau 7¹/₂, Koltanowski 7, Prins 6¹/₂, Opočensky 6, König 5. it.d.

Grupa C. Van Doesburgh i Meyer po 6¹/₂, Scheffhout 5¹/₂, Sonia Graf, Heath i Reilly po 5. Każda grupa złożona była z 10-ciu zawodników.

Bardzo ostro grał Najdorf w grupie A. remisując zaledwie jedną partię, w niedoczasie zaś przegrywając do dwu słabszych graczy, do Lista i Thomasa, co pozbawiło go zdobycia pierwszej nagrody.

*

*

*

Piękną imprezą szachową był turniej międzynarodowy w Mediolanie z udziałem 6-ciu mistrzów włoskich i 6-ciu zagranicznych. Lista gości była następująca: Eliskases (Niemcy), Havasi (Węgry), Koblenz (Łotwa), Grob (Szwajcaria), Romi (Francja) i Dr. Seitz, obecnie naturalizowany w Norwegii (przedtem — Niemcy).

Turniej zakończył się wspólnym zwycięstwem Eliskasesa i Monticelliego po 8, przed Havasim i Castalidim po 7¹/₂, Koblencem 7, Grobem 6. Dalsze miejsca zajęli Stalda 5, hr. Sacconi 4¹/₂, Romi i Dr. Seitz po 4, Ferrantes 2¹/₂, Riello 2.

Bardzo dobry jest wynik Monticelliego, który od czasu zdobycia I. nagrody w turnieju międzynarodowym w Budapeszcie w r. 1926, nie mógł się wykazać żadnym dalszym sukcesem. Monticelli nie przegrał żadnej partii w

Mediolanie, natomiast Eliskases uległ młodemu Łotyszowi Koblenzowi. Obecny szampion Włoch, Castaldi dzielił z Havasim III. i IV. nagrodę. Dobre wrażenie sprawia gra Koblenza, który obok swego rodaka Petrowa, bierze ostatnio częsty udział w turniejach o obsadzie międzynarodowej.

*

*

*

Najsilniejszym z wspomnianych imprez turniejem szachowym jeśli chodzi o obsadę, i najwyższy poziom gry prezentujący jeśli mowa o sile był bezsprzecznie turniej narodowy o mistrzostwo Stanów Zjednoczonych Am. Płn. zakończony z końcem kwietnia b. r. w Nowym Jorku, przy wyłączeniu udziału asów amerykańskich. Do turnieju głównego zakwalifikowało się kilku młodych graczy, którzy przeszli próbę ogniową w rozgrywkach wstępnych i eliminacyjnych. Oprócz udziału głośnych dziś w świecie szachowym, Rzeszewskiego i Fine'a, już nazwiska ich konkurentów, jak Kashdana, Horowitza, Dake'a, Pollanda, Simonsona, Kupchika i Treysmana, wskazywały, że turniej odbędzie się w atmosferze niezwykle twardej i zaciętej walki, co z punktu widzenia szachowego jest przedewszystkiem pożądane. Tam gdzie nie ma walki, tam niema i poziomu. Bronił tytułu mistrza Stanów Zjednoczonych genialny Samuel Rzeszewski, syn emigranta z Polski. Ten sam Rzeszewski, który przed wielu laty głośny był też jako cudowne dziecko, zadziwiające świat swym talentem szachowym. Także konkurenci Rzeszewskiego, jak Fine, Simonson, Horowitz, Kashdan, Dake, Kupchik i Bernstein pochodzą z Polski.

Bezlitosną i ciężką była walka Rzeszewskiego z Finem o prymat Stanów Zjednoczonych. W rezultacie po raz wtóry zwyciężył Rzeszewski, wyprzedzając Fine'a o $\frac{1}{2}$ punkta i zachowując nadal tytuł szampiona Stanów Zjednoczonych. Wynik ostateczny tego gigantycznego turnieju był następujący: Rzeszewski 13, Fine $12\frac{1}{2}$, Simonson 11, Horowitz 10, Kashdan $9\frac{1}{2}$, Dake i Polland po 9, Kupchik $8\frac{1}{2}$, Bernstein $7\frac{1}{2}$, Santasierre i Treysman po 7, Cohen, Hanauer i Reinfeld po $6\frac{1}{2}$, Shainswit $5\frac{1}{2}$, Morton 5, Suesman 2. Amerykanie zyskali dwa nowe talenty o sile arcymistrzowskiej w młodziutkim Simonsonie i Pollandzie. Rzeszewski b. trudny jest do pobicia. Nie przegrał w tak ciężkim turnieju, co jest zadziwiające, żadnej partii. Fine przegrał 2 partie, z Santasierrem i Hanauerem. Simonson przegrał również 2 partie, z Rzeszewskim i Kupchikiem, Horowitz uległ w 3 partiach, zaś b. silny Kashdan skapitulował w 5 partiach, m. i. przegrywając z Finem, Rzeszewskim i Dakem.

Ostatnie zwycięstwa Rzeszewskiego w Europie i Ameryce wysuwają go na czoło elity światowej przed Euwem, Capablancą i Flohrem, którego faktycznie uważać należy za najpoważniejszego dziś przeciwnika Alechina. Liczyć się należy w najbliższej przyszłości z postanowieniem Związku Szachowego Stanów Zjednoczonych, otwartego wyzwania Alechina do walki o tytuł mistrza świata z szampionem Nowego Świata, Rzeszewskim. Niewątpliwie Amerykanie zmobilizują dla swego ulubionego Sama, odpowiednie na ten cel fundusze. Wątpić jednak należy, czy Alechin zdecyduje się do groźnego dlań Rzeszewskiego i zrezygnuje z meczu z lansowanym Capablancą lub z kandydatem „oficjalnym“, Flohrem.

Do bogatej galerii mistrzów, szampionów Ameryki, do której należą: Paul Morphy, Mackenzie, Showalter, Lipschütz, Hodges, Pillsbury, Frank Marshall, przybyła Yankesom nowa postać od roku 1936 — genialny Sam Rzeszewski.

Czas wpłacić prenumeratę za II-gi kwartał!

DZIAŁ PARTYJ

Z meczu o mistrzostwo świata.

528. — Obrona Słowiańska.

Dr. Euwe — Dr. Alechin

15. partia meczu.

1.	d2—d4	d7—d5
2.	c2—c4	c7—c6
3.	Sg1—f3	Sg8—f6
4.	Sb1—c3	d5×c4
5.	a2—a4	Gc8—f5
6.	e2—e3	e7—e6
7.	Gf1×c4	Gf8—b4
8.	0—0	Sb8—d7
9.	Hd1—e2	Gf5—g6

W partii 9-tej i 14-tej Alechin zagrał 9... Se4. Posunięcie 9... Gg6 wzmacnia znacznie pozycję czarnych, gdyż niedopuszcza do 10. e4.

10. Gc4—d3

Bez wymiany tego gońca nie da się e4 przeprowadzić, gdyż nastąpiłoby 10... G×c3. Sztuczne byłyby pos.: 10. Sd2 lub 10. Se1. Po e5! czarne stałyby dobrze, zaś po 10. Se5, S×e5, 11. d×e5 Sd7 czarne otrzymują szansowną grę.

10... Gg6×d3

11. He2×d3 0—0

12. Wf1—d1

To jest konieczne. Po 12. e4? G×c3, 13. b×c3 Sc5! zdobywają czarne piona.

12... Hd8—e7

13. e3—e4 e6—e5

W centrum toczy się gorąca walka. Białe przeforsowały e4, czarne e5.

14. Gc1—g5 h7—h6

14... e×d4, 15. H×d4 G×c3, 16. b×c3 H×e4? prowadzić może do straty figury.

15. Gg5×f6 He7×f6

16. d4—d5 Wf8—d8

Do przewagi białych prowadziło 16... G×c3? 17. H×c3 c×d5, 18. W×d5.

17. d5×c6 b7×c6

Solidniejsze było 17... H×c6. Czarne wolą raczej mieć izolowanego piona, aniżeli oddać pole d5 dla nieprzyjacielskiego skoczka.

18. Sc3—a2! Gb4—e7

19. b2—b4 a7—a5

Euwe wydobyl małego przewagę na skrzydle hetmańskim i ma więcej wolnego terenu. Czarne szukają kontr-gry. Posunięcie w tekście Alechina jest najlepsze, gdyż 19... c5 osłabi pole d5, 18... Sb6 lub Sf8 jest raczej bierne.

20. Hd3—c3 a5×b4

Złe byłoby 20. b5, gdyż nastąpi c5!

21. Sa2×b4 Sd7—c5

Czarne uzyskały nieco swobody. Ale na a4 nają teraz białe wolnego piona, na którym buduje Euwe swe nadzieje na wygranę. Jest on silniejszy i groźniejszy aniżeli pion czarnych na c6.

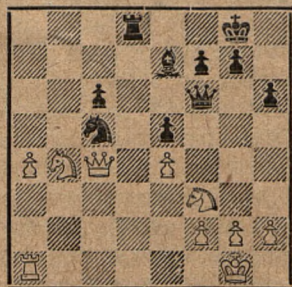
22. Wd1×d8+ Wa8×d8

Białe oddały dobrowolnie linię d, zatrzymując drugą wieżę na a1, dla obrony piona a. Po 22. H×e5 Sb3! zostałyby wieża i skoczek b4 zaatakowane.

23. Hc3—c4

Także i obecnie nie szło 23. H×e5 z powodu Sb3! Czarne nie mogą grać pasywnie, gdyż pion a biegnie naprzód. Zdaje się jednak, że 23. Hc2 dawało białym więcej i kombinacja Alechina nie mogłaby nastąpić, jak w tekście.

Pozycja po 23. pos. białych:

23... Sc5×e4!

Alechin znajduje pikantną wymianę lekkich figur, do której przeciwnik „nolens volens” jest zmuszony.

24. Sb4×c6 Se4—d2

Po 24. H×e4 G×b4, 25. H×b4 e4! odbiera figurę z zyskiem piona i wygraną.

25. Sf3×d2 Wd8×d2

26. Sc6×e7 Hf6×e7

27. a4—a5 He7—f6!

W powstałej końcówce stoją b. lepiej dzięki groźnemu pionowi a. Ale do zwycięstwa jest daleka droga. Nieszczęściem dla nich może być brak łucika dla króla.

28. Wa1—f1

Niechętnie opuszczają białe linię a, ale obrona króla jest wyższą koniecznością, aniżeli obrona pieszka. Po 28. Hf1 e4! 29. a6 W×f2! z przewagą czarnych.

28... Hf6—d8!

Po dłuższym namyśle zagrane. Po 28... Wd6, białe wygrywają tempo na g3 i następnie wrócą wieżą na a1.

29. a5—a6 Wd2—d4

30. Hc4—a2

Tu nie da się hetman długo utrzymać. Euwe liczy ciągle na wolnego piona, zapomina jednak o pasywnej roli swojej wieży i groźbie matowej, wiszącej w powietrzu. Należało raczej zadowolić się wynikiem remisowym.

30... Wd4—d5!

31. Ha2—c4

Tu już był czas najwyższy zrobić furtkę h3 dla króla. Dostyc dobre było też 31. a7 Wa5, 32. Hb2 i remis.

31... Wd5—a5

32. Wf1—b1?

Gruby błąd. Jeszcze był czas na h3, zaś po 32... Ha8, 23. We1, było dobre do gry.

32... Hd8—a8

Teraz дума białych „najpiękniejszy chłop w kawiarni” — ginie.

33. Hc4—c7 Ha8×a6

34. Wb1—b8† Kg8—h7

35. h2—h3 Wa5—a1†

36. Kg1—h2 Ha6—f6

Grozi matem w 2. posunięciach.

37. Hc7—c2† g7—g6

38. Wb8—b3 Hf6—f4

39. g2—g3

Musowe, gdyż Wg3 przegrywa przez h5!

39... Hf4—a4

40. Hc2—d3 Wa1—a2

Tu partia została regulaminowo przerwana. Po podjęciu gry, Euwe zaproponował następnego dnia remis, co jednak Alechin odrzucił.

41. Kh2—g2

Błędem byłoby 41. Hf3? W×f2†!

41...

Ha4—a7

Jeśli 41... Hc6†, to 42. Hf3 He6, 43. Wb6! e4, 44. Hb3 i białe doprowadzą do teoretycznej końcówki wieżowej z wynikiem remisowym. Na 41... Kg7, nastąpi 42. Hd5! z b. dobrą obronną grą dla białych. Okazuje się, że 40... Wa2 było ważną stratą tempa.

42. Hd3—e3 Hd7—c7

43. He3—f3 Kh7—g7

44. Hf3—d5 Wa2—a5

45. Wb3—b5

Euwe wybiera raczej końcówkę hetmańską, chociaż mógł z 45. Wb7 musowo wymienić hetmany. Końcówki wieżowe z trzema przeciwko czterem pionom są teoretycznie remisowe, ale praktycznie kończą się często przegraną.

45... Wa5×b5

46. Hd5×b5 Hc7—c3

47. Hb5—e8 Hc3—d4

48. He8—c6 Hd4—d3

49. Hc6—c5 Hd3—e4

50. Kg2—g1 g6—g5

51. g3—g4 He4—d4

52. Hc5—c2 Hd4—f4

53. Kg1—g2 h6—h5

54. g4×h5 Kg7—h6

Czarne wzmocniły swoją pozycję. Czarny król jednak nie jest w dobrym bezpiecznym schronieniu i przed szachowaniem nieprzyjacielskiego hetmana, trudno mu będzie uciec.

55. Hc2—d1 e5—e4

56. Hd1—d4 Hf4—f3†

57. Kg2—g1 Kh6×h5

58. Hd4—h8† Kh5—g6

59. Hh8—g8† Kg6—f6

60. Hg8—d8† Kf6—f5

61. Hd8—c8† Kf5—e5

62. Hc8—b8† Remis.

Pierwsza połowa meczu o mistrzostwo świata jest już zakończona wynikiem 9:6 dla Alechina. Czy nadrobi Euwe w drugiej połowie meczu 3 stracone punkty?

Uwagi arcymistrza S. Flohra w „Prager Tagblatt”, z dnia 12/XII. 1937 r.

Z turnieju w Montevideo.529. — *Francuska.***Canepa — Dr. Alechin**

1. e4 e6, 2. d4 d5, 3. e5 c5, 4. Hg4?

Jak długo czarny goniec stoi na f8, nie może ten wypad być dobry.

4... Sc6, 5. Sf3 Sge7, 6. c3 Sf5, 7. Gd3 c×d4! 8. 0—0 Gd7, 9. We1 d×c3, 10. S×c3.

Grozi 11. S×d5 e×d5, 12. G×f5.

10... g6, 11. Gg5 Ge7, 12. Hf4 Scd4! 13. Gf6 S×f3†, 14. g×f3 Wg8.

Złe było 14... G×f6, 15. e×f6 H×f6? 16. S×d5! z wygraną.

15. Kh1 Gc6, 16. G×f5 g×f5, 17. G×e7 H×e7, 18. Se2 d4!!

Świetna ofiara pieszka, która otwiera zabójczą diagonalę. Oczywiście fatalne było 19. H×d4? gdyż G×f3 matuje.

19. S×d4 Hb4!

Z groźbą 20... H×d4, 21. H×d4 G×f3 mat.

20. Wg1 W×g1†, 21. W×g1 0—0—0, 22. Wd1 H×b2, 23. Wd2 W×d4! 24. W×d4 H×f2!!

Grozi mat na f1, lub strata hetmana po G×f3†.

Białe poddały się.

Z turnieju w Margate.530. — *Gambit hetmański.***Petrow (Ryga) — Dr. Alechin (Paryż)**

1. d4 Sf6, 2. c4 e6, 3. g3 d5, 4. Gg2 d×c4.

Czarne przyjęły gambit hetmański.

5. Ha4† Sbd7, 6. Sf3 a6, 7. Sc3.

Obecnie nie może nastąpić 7... b5, gdyż białe zwyczajnie biją piona skoczkiem 8. S×b5, a×b5? byłoby drugim błędem, 9. H×a8. Z powyższego wynika, że najsolidniejszą jest gra czarnych 6... Ge7 i 7... 0—0. Przyjmując gambit, czarne muszą sobie zdać dokładnie sprawę z tego, że pion c4 jest nie do obrony.

7... Wb8?!

Nowość Alechina. Teraz pos. b5 jest

racjonalne, co zmusza partnera do zabrania piona c4.

8. H×c4 b5, 9. Hd3 Gb7, 10. 0—0 c5.

Alechin uznaje tylko grę ostrą. Dąży do szybkiego rozwoju lekkich figur, nie bacząc wcale na to, że król jego pozostaje jeszcze bez rochady.

11. d×c5 S×c5, 12. H×d8† W×d8, 13. Gf4 b4?

Pozornie wygląda to dobrze, że przepełdza skoczka, osłabia jednak skrzydło hetm.

14. Sd1 Sd5, 15. Wc1 S×f4, 16. g×f4 Gd6, 17. Se5!

Białe przechodzą do inicjatywy. Po 17. e3? Sd1 byłby zamknięty i pozycja białych byłaby b. ciężka.

17... G×g2 18. K×g2 b3, 19. a×b3 f6?

Lepsze było 19... S×b3. Alechin uważa widocznie swoją pozycję za lepszą i gra na wygraną, co mu się jednak nie udaje.

20. Sc6! Wc8, 21. Sd4 Kd7.

Skutki ryzykownej gry. Białe otrzymują wkrótce b. silny atak.

22. Se3! G×f4, 24. Wfd1.

Okazuje się, że 21... Kd7 było błędem.

23... Ke7, 24. b4! G×e3, 25. f×e3 Sd7.

Po Se4, nastąpić mogło 26. Wa1 Wa8, 27. Sc6† Ke8, 28. b5! z szybką wygraną.

26. Wa1! Sb8.

Dziwnym zbiegiem okoliczności, po 26. posunięciu znalazł się skoczek na pierwotnym swoim miejscu.

27. b5!

Otwiera śmiertcionośną linię a.

27... a×b5, 28. Wa7† Kd6.

Jedynie. Zgubne było 28... Sd7, gdyż 29. Sc6† W×c6, 30. Wa×d7† Ke8, 31. Wd8† i zdobywa wieżę.

29. S×b5† Kc5, 30. Sd6! Wc6.

To prowadzi do szybkiej sieci matowej.

31. b4† K×b4, 32. Wb7† Kc3,

33. Se4† Kc2.

Na Kc4, Wd4† i mat.

34. Wbb1.

Na Wdcl mat, nie ma żadnego ratunku.

Czarne poddały się.

531. — *Gambit hetmański.*

Dr. Alechin — Böök

1. d4 d5, 2. c4 d×c4, 3. Sf3 Sf6,
4. e3 e6, 5. G×c4 c5, 6. 0—0 Sc6,
7. He2 a6, 8. Sc3 b5, 9. Gb3 b4?

Jedyny nieopatrzny ruch w partii, prowadzący konsekwentnie do straszliwych następstw. W V. partii meczu Alechin — Euwe nastąpiło tu lepsze: 9... Ge7, 10. d×c5 G×c5, 11. e4 b4 i t. d.

10. d5!! Sa5.

Po 10... b×c3, 11. d×c6 lub 10... e×d5, 11. S×d5! S×d5, 12. Wd1 Ge6 i 13. e4 stałyby białe b. dobrze.

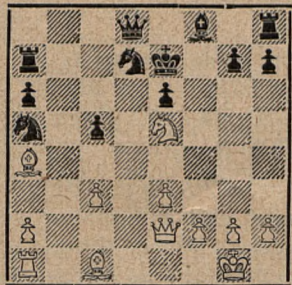
11. Ga4† Gd7, 12. d×e6 f×e6,
13. Wd1!!

Poświęca figurę dla ataku.

- 13... b×c3, 14. W×d7!! S×d7,
15. Se5! Wa7, 16. b×c3 Ke7.

Czarne nie mają nic innego, gdyż po 16... Ge7, nastąpi 17. Hh5†! prócz tego grozi również 17. Hf3, lub 17. e4 z dalszym atakiem 18. Gf4 i 19. Wd1.

Pozycja po 16. pos. czarnych:

17. e4!!

Broni i atakuje dalej: nie może nastąpić S×e5, gdyż 19. Gg5† wygrywa hetmana. Grozi znowu 18. S×d7 W×d7, 19. Gg5†.

17... Sf6, 18. Gg5.

Następuje jedna groźba za drugą. Po 19. Wd1, jeśli Hc7? 20. Wd7†, zaś na 19... Hb6 nastąpi również 20. Sd7.

18... Hc7, 19. Gf4 Hb6, 20. Wd1 g6, 21. Gg5 Gg7, 22. Sd7! W×d7.

Po 22... Hb7 rozstrzygnie 23. e5!

23. W×d7† Kf8, 24. G×f6 G×f6.

Nic nie pomogłoby 24... Hb1†, gdyż odpowiedzią będzie 25. Gd1.

25. e5!!

Co mają czarne obecnie grać? Na 25... Ge7 lub 25... Gg7 lub 25... Gg5, wygrywa z miejsca 26. Hf3†.

Czarne poddały się.

Była to najlepsza i najelegantsza wygrana partia Alechina w Margate.

Z turnieju w Mediolanie.

532. — *Indyjska.*

Koblencs (Łotwa) — Eliskases (Niemcy)

1. Sf3 Sf6, 2. c4 d6, 3. d4 g6,
4. g3 Gg7, 5. Gg2 Sbd7, 6. 0—0 0—0.

Wytworzył się t. zw. klasyczny wariant „indyjskiej partii“.

7. Sc3 e5, 8. b3 Wfe8, 9. e4 c6,
10. Hd2 Hc7, 11. Gb2 Sf8, 12. Wad1 Gg4,
13. h3! G×f3, 14. G×f3 Se6.

Pozorny zysk piona 14... e×d4, 15. H×d4 S×e4? prowadzi do katastrofy: 16. H×g7†! K×g7, 17. Sd5†!

15. d5 Sd4.

Złe było 15... c×d5? gdyż 16. Sb5! Hb8, 17. e×d5! prowadzi do silnego ataku białych.

16. Gg2 c5, 17. Wf1 a6, 18. Se2 S×e2†?

Wymienia niepotrzebnie najsilniejszą, dobrze ułożoną figurę. Wskazane było przygotowanie kontrataku na linii f. 18... Sd7, Wf8 i f5.

19. W×e2 b5, 20. Wc1 b4.

Blokuje skrzydło damy, do czego ponieważ jest zmuszony. Białe groziły b4! i ewent. po b×c4, W×c4.

21. Wc1 a5, 22. f4 Sh5, 23. He1 a4, 24. Gf3 Sf6.

Okazuje się, że wypadek skoczka był błędem. Teraz pion d5 staje się wolny.

25. f×e5 d×e5, 26. Wef2 a×b3,
27. a×b3 Wef8, 28. Gd1 Se8, 29. He3 Sd6,
30. g4 Wa2, 31. g5!

Bardzo ważne posunięcie. Przygotowuje dla gońca pole g4 i diagonalę h3—c8.

- 31... He7, 32. h4 Hd7, 33. h5! g×h5, 34. G×h5 f5, 35. g×f6 e. p.

W×f6, 36. W×f6 G×f6, 37. Wf2.

Zabójcze byłoby 37. W×f6, z powodu 37... Hg7†.

37... Gg7, 38. Hf3!

Grozi 39. Gg4 He7, 40. Ge6† Kh8, 41. Wh2 Gf6, 42. Hh5 i t. d.

38... Wa8, 39. Gg4 He7, 40. Ge6† Kh8, 41. Wg2! Wf8, 42. Hg4!

Białe ustawicznie posługują się groźbami matowymi. Obecnie grozi znowu 43. G×e5 G×e5, 44. Hg8† W×g8, 45. W×g8 mat.

42... Wf6.

Rozpacz i bezsilność. Po 42... Hf6, wygrywa 43. H×g7 H×g7, 44. W×g7 K×g7, i 45. G×e5†. Po 42... Se8 natomiast 43. G×e5! Sf6, 44. d6 S×g4, 45. d×e7 We8, 46. G×g7† K×g7, 47. W×g4 i białe zdobędą figurę.

43. G×e5 Se8, 44. G×f6 H×f6, 45. Wf2 Ha1†, 46. Kg2 Sf6, 47. Hf4. Czarne poddały się.

Z turnieju w Lublanie.

533. — Sycylijska.

Kościć — Foltys

1. e4 c5, 2. Sc3 Sc6, 3. g3 g6, 4. Gg2 Gg7, 5. Se2 d6, 6. d3 Gd7, 7. Ge3 Sd4, 8. Hd2 Wb8, 9. Sd1!

Bardzo dobre obronne posunięcie, przygotowujące pos. c3, celem usunięcia skoczka z d4.

9... Gg4?

Strata tempa, należało rozpocząć jakąś akcję na skrzydle hetmańskim przez 9... b5, lub na skrzydle króla wymienić skoczka 9... S×e2, 10. H×e2 Sh6 i t. d.

10. Sg1! e5?

Drugi błąd, który prowadzi do osłabienia piona d6.

11. c3 Sc6, 12. h3 Gd7, 13. Se2 Ha5?

Stata dalszych dwóch temp.

14. 0—0 Se7, 15. a3 0—0, 16. b4 c×b4, 17. c×b4 Hd8, 18. d4!

Grozi d5. Występuje słabość piona d6.

18... e×d4, 19. S×d4 Se5, 20. Sb2 Wc8, 21. Wac1 b5, 22. f4 Sc4, 23. S×c4 W×c4, 24. W×c4 b×c4,

25. Wfc1 Hc8, 26. Gf1! Hb7.

Na 26. G×h3 mogło nastąpić 27. G×c4 z groźbą G×f7†. Po 27... Kh8, 28. Ge6!!

27. W×c4! Wc8.

Nie szło 27... H×e4 gdyż 28. Gg2! Hb1†, 29. Wc1 i zdobywa hetmana.

28. W×c8† S×c8, 29. Hc2 Sb6, 30. b5 d5, 31. Sc6 d×e4, 32. H×e4 Ge6, 33. a4 Hd7, 34. a5 Sc8, 35. Se5 Hc7, 36. a6 Gf5, 37. Hc6 G×e5, 38. He8† Kg7, 39. H×e5† H×e5, 40. f×e5 Kf8, 41. G×a7!

Po S×a7, 42. b6 (Sc6, 43. a7 S×a7, 44. b×a7 Ge4, 45. Gg2!) Ge4, 43. b×a7 i nast. Gg2! prowadzi do zwycięstwa.

Czarne poddały się.

534. — Hetmańska.

Dr. Vidmar — Vidmar jun.

1. d4 d5, 2. c4 e6, 3. Sc3 Sf6, 4. Gg5 Ge7, 5. e3 h6, 6. Gh4 0—0, 7. Sf3 Se4, 8. G×e7 H×e7, 9. c×d5 S×c3, 10. b×c3 e×d5, 11. Hb3 Wfd8, 12. c4 Sc6, 13. c×d5 Hb4†, 14. H×b4.

Wedle teorii gra się tu 14. Sd2. Dr. Vidmar jest innego o tym zdania).

14... S×b4, 15. Wac1 S×d5, 16. Gc4 c6, 17. 0—0 Ge6, 18. Se5 Wac8, 19. Sd3 b6, 20. Wfd1 Kf8, 21. Ga6.

Początek dalekiej kombinacji, prowadzącej do wygrania jakości. Precyzyjna jednak obrona nie dopuszcza do zwycięstwa białych.

21... Wc7, 22. e4 Se7! 23. d5 Gc8, 24. Sb4 G×a6, 25. d6! Ge2! 26. d×e7† K×e7, 27. Wde1 Wd2.

Zajęcie drugiej linii jest dostateczną rekompensatą za następującą utratę jakości.

28. Sd5† Kd7.

Do katastrofy prowadzić mogło 28... c×d5, 29. W×c1† Kd6, 30. Wec1 d4, 31. f4!

29. S×c7 K×c7, 30. a3 b5!

Kontrszansa przeciwko pionom e i f.

31. f4 a5, 32. e5 Gc4.

Z nieprzyjemną groźbą Gd5!

33. Wed1 We2. Remis.

Z meczu Keres — Stahlberg.535. — *Angielska.***Keres — Stahlberg**

1. partia meczu.

1. c4 e6, 2. Sf3 Sf6, 3. g3 d5,
4. Gg2 Ge7, 5. 0—0 0—0, 6. d4 c5.
Już samo założenie debiutu jest oryginalne.

7. c×d5 S×d5, 8. Sc3 Sc6, 9.
S×d5 e×d5, 10. d×c5 G×c5, 11. Sg5.

Pozornie wygląda to, że białe osiągają przewagę. Ale czarne znajdują świetną obronę. Grozi 12. Hc2.

11... Gd4! 12. Hc2 g6, 13. Hb3
Gf6! 14. H×d5 Sd4!

Czarne odbijają piona z powrotem z dobrą grą.

15. H×d8 Wf×d8, 16. Se4 S×e2†,
17. Kh1 S×c1, 18. S×f6† Kg7, 19.
Wa×c1 K×f6, 20. Wc7 Wab8,

I znów białe zdawałoby się, że stoją lepiej.

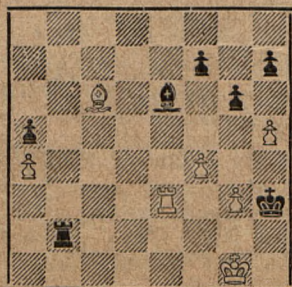
21. Wfcl Ge6! 22. a3 Wd2, 23.
Wc2 W×c2, 24. W×c2 b5.

Czarne obroniły się i mają odrobinę przewagi przez nieco więcej terenu.

25. Wc6 b4! 26. h4 b×a3, 27.
b×a3 Wb6, 28. Wc5 Wa6, 29. Wc3
Ke5, 30. Wd3 Wb6, 31. f4† Kf6, 32.
Kg1 Wb1†, 33. Kf2 Wb2†, 34. Kg1
a5, 35. Gc6? Kf5! 36. a4 Kg4! 37.
We3 Kh3! 38. h5.

Próba oswobodzenia się.

Pozycja po 38. pos. białych:

38... g×h5, 39. Ge4 Kg4, 40.
Gd3 h4, 41. Ge2† W×e2!! 42. W×e2,

h×g3, 43. We5 h5, 44. Wg5† K×f4,
45. W×h5 f5, 46. Wh6 Gd5! 47.
Wa6 Ke5, 48. W×a5 f4, 49. Wc5 f3,
50. a5 Kd4, 51. Wc8 Ge4, 52. Wc1
Gd3, 53. Wa1 Ga6, 54. Wa2 Ke3, 55.
Wa3† Kf4, 56. Kh1?? Gb7!

Końcówka była remis przez ustawienie wieży na 2-giej linii.

57. Wa4† Kg5!

Na 58... f3—f2 i f2—f1 H mat, nie ma ratunku.

Białe poddały się.

536. — Obrona Nimcowicza.**Stahlberg — Keres**

6. partia meczu.

1. d4 e6, 2. c4 Gb4†, 3. Gd2
He7, 4. Sf3 Sf6, 5. g3 G×d2†, 6.
S×d2 d6, 7. Gg2 e5, 8. Hb3 0—0,
9. 0—0 Wfe8, 10. e3 Sbd7, 11. Wac1
c6, 12. c5 d×c5, 13. d×e5 S×e5, 14.
S×e5 H×e5, 15. Ha3 He7, 16. Sb3
b6! 17. G×c6 Gb7, 18. G×b7.

Błędem było G×e8, gdyż 18... He4!
byłoby b. niebezpieczne.

18... H×b7, 19. Ha4 Wad8, 20.
Wfd1.

Lepsze było 20. Hb5 z groźbą S×c5 i
hetman ma również możliwość powrotu na pole e2 lub f1 (po Wfd1).

20... Se4! 21. Sd2 Sg5, 22. Hg4
W×d2! 23. H×g5 Hd7.

23... W×b2? było b. zdradliwe, gdyż 24.
He5!! wygrywa wieżę lub matuje.

24. W×d2.

Wchodziło w rachubę 24. Hh5, ale po
24... Wd8 stoją czarne również lepiej.

24... H×d2, 25. Wc4 H×b2.

To rozstrzyga, gdyż przeciwko przewadze piona na skrzydle hetmańskim, nie mają białe żadnej obrony.

26. Wa4 a5, 27. Hg4 Wd8, 28.
Kg2 Hd2, 29. Hh4 h6, 30. Wg4 Hd5†,
31. e4 Hd6, 32. a4 We8, 33. Hh5
We5, 34. Hh3 c4, 35. Wf4 Hc6, 36.
Hh4 c3, 37. Hd8† We8. Białe poddały.

Z czwórmeczu w Estonii.**537. — Francuska.****Keres (Estonia) — Osmo Kaila (Finlandia)**

1. e4 c6, 2. d4 d5, 3. e×d5 c×d5, 4. c4 Sf6, 5. Sc3 e6, 6. Sf3 Ge7, 7. Gd3.

Słabsze byłoby 7. c5, nastąpi bowiem 7... b6 i ewentualnie 8... a5! z lepszą grą dla czarnych.

7... 0—0, 8. 0—0 d×c4, 9. G×c4 a6!

Czarne przygotowują rozwój gońca c8 na pole b7. Po 10. a4 nastąpi Sc6 i pole b4 będzie osłabione.

10. He2 b5, 11. Gb3 Gb7, 12. Gg5 Sbd7, 13. Wad1 Sb6, 14. Se5 Sbd5, 15. f4.

Wskazane było Wd3!

15... S×c3, 16. b×c3 Se4, 17. G×e7.

Na 17. Gc2 byłoby 17... S×c3? zgubne, gdyż 18. G×h7† K×h7, 19. Hh5† Kg8, 20. G×e7 H×e7, 21. Wd3 i nast. 22. Wh3! z zwycięstwem dla białych. Najlepsza odpowiedź po 17. Gc2, była w tym wypadku 17... f5!

17... H×e7, 18. f5!?

Charakterystyczny dla Keresa ruch, zagrany ostro i ryzykownie.

18... S×c3! 19. Hg4 e×f5.

Zimnokrwista obrona. Czarne nie lękają się upiornych strachów na f7.

20. H×f5 S×d1, 21. S×f7.

Po 21. G×f7†, nastąpi 21... W×f7.

21... He3, 22. Kh1 G×g2!

Pierwsza bomba!

23. K×g2 H×b3!!

Druga bomba! Przepiękna kombinacja z poświęceniem hetmana o zadaniowym zacięciu.

24. He4 Hd5!

Teraz już wszystko wygrywa, także natychmiastowe Se3†.

25. Sh6† Kh8, 26. Sf7† W×f7, 27. H×d5 Se3†, 28. Kg3?

28... S×f1† i 29... Waf8 jest najprostsze.

28... S×d5, 29. W×f7 Sc3, 30. We7 S×a2, 31. d5 Kg8, 32. d6 Wd8, 33. We6 Kf7. Białe poddały się.

Z turnieju o mistrz. Stanów Zjedn.**538. — Indyjska.****Morton — Rzeszewski**

1. d4 Sf6, 2. Sf3 g6, 3. Gf4 Gg7, 4. Sc3 d5, 5. Hc1 0—0, 6. Gh6 c5, 7. G×g7 K×g7, 8. e3 Sc6, 9. Gb5 Gg4, 10. G×c6 G×f3, 11. g×f3 b×c6, 12. d×c5 Ha5, 13. Hd2 H×c5, 14. Se2 Wab8, 15. b3 e5!

Czarne opanowały centrum. Wkrótce po tym rozpoczęły się prawdziwe harce czarnego hetmana.

16. c3 He7, 17. Wc1 Wbd8, 18. Hb2 He6, 19. Sg3 Hh3, 20. He2 h5, 21. Hf1 He6, 22. Ha6 h4! 23. Se2 Hh3, 24. H×c6 H×f3, 25. Wf1 Sg4, 26. Hc7 Wfe8, 27. H×a7 d4!

Piękny przebój!

28. c×d4 e×d4, 29. S×d4 S×e3!

Pointa całej kombinacji, po 30. S×f3 nastąpi Sg2! z matem.

30. f×e3 W×e3†, 31. Kd2 He2 mat.

539. — Gambit hetmański.**Treysman — Hanauer**

1. Sf3 d5, 2. d4 Sf6, 3. c4 d×c4, 4. Sc3 a6, 5. a4 e6, 6. e3 c5, 7. G×c4 Ge7, 8. 0—0 0—0, 9. He2 c×d4, 10. e×d4 Sc6, 11. Wd1 Sb4, 12. Se5 Ha5, 13. Gg5 Wd8, 14. Se4 Sbd5, 15. G×d5 H×d5, 16. S×f6†! G×f6. Po 16... g×f6 wygrywa 17. Gh6! z groźbą Hg4†.

17. G×f6 g×f6, 18. Hh5! Kh8.

Nie dobre jest 18... f×e5, gdyż 19. d×e5 Ha5, 20. Hg5† wygrywa.

19. H×f7!

Fałszywe byłoby 19. S×f7†? Kg7, 20. H×d5 W×d5 i skoczek pozostaje uwięziony.

19... f×e5, 20. Hf6† Kg8, 21. Wa3! Czarne poddały się. ♠

SZACHY KORESPONDENCYJNE

Jak w latach poprzednich tak i obecnie dużo uwagi poświęcamy ruchowi szachowemu na prowincji. Mimo że pismo nasze wydajemy w najcięższych warunkach materialnych, w pracy naszej ani na chwilę nie ustajemy. Interesuje nas każde zgrupowanie, kółko szachowe, sekcja i t.p. jednym słowem każdy załączek organizacji szachowej, tworzący się w miejscowościach o znikomej nawet ilości szachistów. Szczególnie drogi jest nam Czytelnik-szachista niekiedy jedyny w małej

mieścinie lub zapadłej wsi, bez możliwości kontaktu osobistego z większym środowiskiem szachowym. Dla tych jednostek szachowych stwarzamy i rozbudowujemy ruch korespondencyjno-szachowy w Polsce. Że praca nasza jest wartościowa i cieszy się dużym uznaniem, dowodzi fakt, że w krótkim czasie zmobilizowaliśmy 6 grup, liczących zwyż 30-tu szachistów korespondencyjnych, zamieszkałych przeważnie w miejscowościach od centr szachowych daleko położonych.

Oto składy imienne V. i VI. grupy.

Grupa V.

1. St. Stradecki, Warszawa, Dobra 75/30.
2. F. Wenglorz, Cieszyn, Pl. Sobieskiego 16.
3. Prof. Ignacy Dąbrowski, Mogilno.
4. Inż. Jerzy Berens, Starachowice.
5. A. Tarnowski, Kraków, Fabryczna 4.

W grupie IV. Pan Van Walters wygrał z p. O. Baranowskim. W grupie II. Pan Marian Żur zgłosił z powodów od siebie niezależnych wystąpienie z turnieju i poddał wszystkie partie.

Zakończenie turnieju w grupie I. i II.

Z chwilą ogłoszenia przez nas zamknięcia grupy I. i II., gra w tychże była prawie że na ukończeniu, gdyż pozostało zaledwie 7 partij do oceny. Na podstawie nabytego doświadczenia dochodzimy do przekonania, że najlżejszą i najmniej trudności przysparzającą naszym uczestnikom turnieju jest gra w grupach jednokołowych, 5-cio osobowych z terminem nie przekraczającym 6 miesięcy. Przechodzimy obecnie do oceny niedokończonych partij, którą przeprowadziliśmy wspólnie z kierownikiem turniejów, p. Sergiuszem Czerniakowem.

Ocena.

Szymański — Pariser. Czarne mają lepszą pozycję i atak, jednak forsownej gry prowadzącej do zwycięstwa nie ma. Białe mobilizują na czas jeszcze dostateczną obronę. Remis.

Pariser — Zajac. Końcówka pionowa. Czarny król nie przebiję się. Białe mają 2 tempa remisowe: Kd2—e2 i Ke2—d2. Prowadzi to do martwego remis.

Baranowski — Grzesik. Białe mają pioną przewagę przy lepszej pozycji. Po 21. Hf4!

Grupa VI.

1. Mgr. R. Bienia, Stanisławów, Sobieskiego 15.
2. O. Baranowski, Bohorodczany.
3. M. J. Borensztajn, Łódź, Wierzbowa 18.
4. Wł. Laskowski, Wilno, Gimnazjalna 4/2.
5. W. Sieradzan, Włocławek, Stodólna 29/2.

wygrywają drugiego piona przez 22. G×c6 lub zdobywają jakoś. Wygrana białych.

Grzesik — Baranowski. Po wymianie hetmanów powstaje końcówka b. trudna do oceny z obustronnymi szansami. Remis.

Baranowski — Geier. Czarne stoją lepiej. Mają możliwości ataku na liniach b i h. Białe bronią się na linii h, przez ustawienie obu wież na pierwszej i drugiej linii. Szczegółowa analiza zwycięstwa czarnych nie wykazała. Remis.

Dąbrowski — Zajac. Czarne wygrywają forsownie piony a2 i b3. Ponadto śmiertelnie jest otwarta przekątnia h1—a8 dla hetmana i gońca. Wkońcu bezsilność i związanie białego hetmana. Wygrana czarnych.

Zajac — Dąbrowski. Białe wygrywają po 34... G×g2, 35. e6 Gf3! (jedyne) 36. e7! Gh5, 37. Se3!! Kd6, (co mają czarne grać?) 38. S×f5 Kd7, 39. S×g7 Gf7, 40. e8—H G×e8, 41. S×e8 i wygrywa pionem a lub f. Jeśli czarne nie grają 34... G×g2, przewaga piona i lepsza końcówka rozstrzyga. Wygrana białych.

Po dokonaniu oceny szczegółowe wyniki ilustrują niżej zamieszczone tabele.

Grupa I.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	pkt.	nagr.
1. Prof. Pariser A.	×	$\frac{1}{2} \frac{1}{2}$	$1 \frac{1}{2}$	0 1	1 1	1 1	$7 \frac{1}{2}$	I. i II.
2. Szymański A.	$\frac{1}{2} \frac{1}{2}$	×	1 1	1 0	$\frac{1}{2}$ 1	1 1	$7 \frac{1}{2}$	I. i I.
3. Zając B.	0 $\frac{1}{2}$	0 0	×	1 1	1 1	1 1	$6 \frac{1}{2}$	III.
4. Dr. Urbański W.	1 0	0 1	0 0	×	1 1	1 1	6	
5. Prof. Dąbrowski I.	0 0	$\frac{1}{2}$ 0	0 0	0 0	×	1 1	$2 \frac{1}{2}$	
6. Malanowski K.	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	×	0	

Grupa II.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	pkt.	nagr.
1. Grzesik J.	×	0 $\frac{1}{2}$	1 1	1 1	1 1	1 1	$8 \frac{1}{2}$	I.
2. Prof. Baranowski O.	$1 \frac{1}{2}$	×	0 $\frac{1}{2}$	1 1	1 1	1 1	8	II.
3. Prof. Geier W.	0 0	$1 \frac{1}{2}$	×	1 1	1 1	1 1	$7 \frac{1}{2}$	III.
4. Mikuła B.	0 0	0 0	0 0	×	1 1	1 1	4	
5. Baranowski E.	0 0	0 0	0 0	0 0	×	1 1	2	
6. Żur M.	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	×	0	

Nagrody.

W I. grupie nagrodę I. i II. ex aequo zdobyli pp. A. Pariser z Baranowicz i A. Szymański, Łańcut, po zł. 6.— zaś p. B. Zając zł. 3.— jako zwrot stawki. W grupie II. pierwszą nagrodę w kwocie zł. 7.— zdobył p. J. Grzesik z Torunia, drugą p. Otto Baranowski z Bohorodczan zł. 5.—, trzecią p. prof. W. Geier z Włocławka w kwocie zł. 3.— jako zwrot stawki. Nagrody równocześnie przekazujemy zdobywcom. (Z każdej grupy potrącamy na cele porta i wydatki administr.-organizacyjne zł. 3.—).

nowski z Bohorodczan zł. 5.—, trzecią p. prof. W. Geier z Włocławka w kwocie zł. 3.— jako zwrot stawki. Nagrody równocześnie przekazujemy zdobywcom. (Z każdej grupy potrącamy na cele porta i wydatki administr.-organizacyjne zł. 3.—).

II. Turniej korespondencyjny o mistrzostwo Polski.

W jednym z następnych numerów ogłosimy szczegółowe warunki uczestnictwa w II. turnieju korespondencyjnym o mistrzostwo Polski oraz dokładny regulamin turnieju.

Uprawnieni do udziału będą znani szachiści korespondencyjni, zwycięzcy w dawnych turniejach „Świata Szachowego“, „Dnia Polskiego“ i „Szachisty“ oraz znani mistrzowie polscy.

Wpisowe do turnieju ustalone będzie najmniej na zł. 10.— Są propozycje podwyż-

szenia wpisowego do zł. 20.— celem pozyskania do gry w turnieju wybitniejszych mistrzów krajowych.

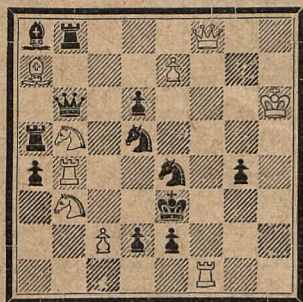
Do turnieju korespondencyjnego o mistrzostwo Polski zgłosili się już następujący uprawnieni (z obecnych lub dawnych turniejów korespondencyjnych) zwycięzcy: 1. Prof. Ignacy Dąbrowski, 2. Prof. A. Pariser, 3. A. Szymański, 4. J. Grzesik, 5. Józef Pauter, 6. Sergiusz Czerniaków, 7. Prof. Wiktor Geier, 8. I. Schächter.

DZIAŁ ZADAŃ

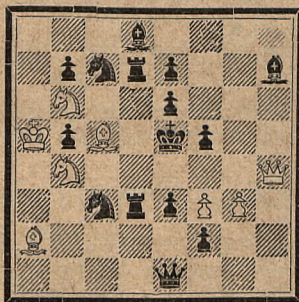
Redaguje S. L.

II. międzynarodowy konkurs dwuchodówek.

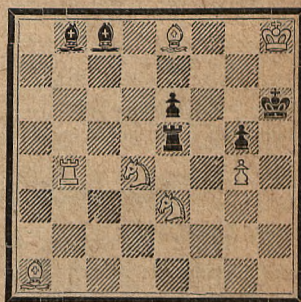
Unser II. Internationales Zweizügerturnier.

502. A. P. Eerkes Wildervank.
Holandia. (Oryginalne.)

Mat w 2. posunięciach.

503. A. P. Eerkes, Wildervank.
Holandia. (Oryginalne.)

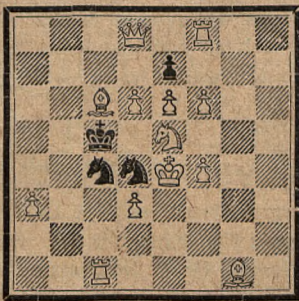
Mat w 2. posunięciach.

504. J. Schlarko, Timisoara.
Rumunia. (Oryginalne.)

Mat w 3. posunięciach.

505. A. Hillbricht, Lwów.
(Oryginalne.)

Mat w 3. posunięciach.

506. R. Svoboda, Praga.
Czechosłowacja. (Orygin.)

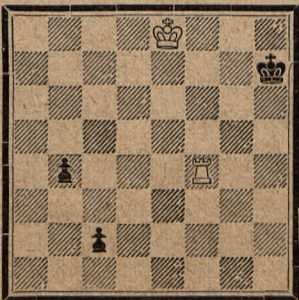
Samomat w 2. posunięciach.

507. S. Limbach, Borysław.
(Oryginalne.)
(Pośw. m. H. Friedmanowi.)

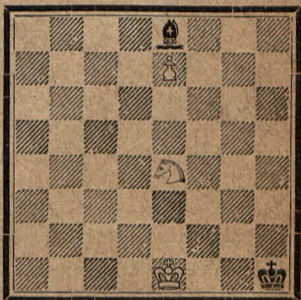
Samomat w 2. posunięciach.

508. J. A. Rusek Komorowice.
(2. nagr. „Jas”. 1937.)

Samomat w 3 posunięciach.

509. H. Rinck, Badalona.
(„Basler Nachr.” 1937.)

Białe zaczynają i remisują.

510. V. Kosek, Czechosł.
1 n. „Slovensky Narod” 1926.

Białe zaczynają i wygrywają.

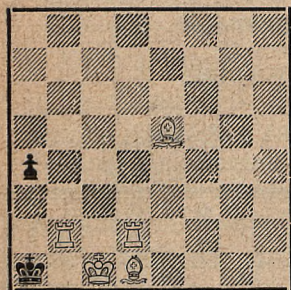
Wynik I. Narodowego konkursu na samomaty-miniatury „Przegl. Szach.” 1937.

80. *S. Limbach*, Borysław. 511. *M. Wójcik*, Radziechów.

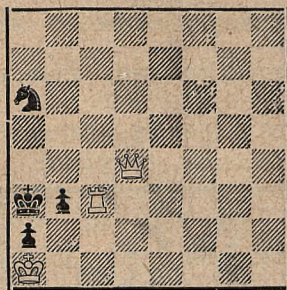
(1. i 2. nagroda ex aequo.)

512. *M. Wójcik*, Radziechów.

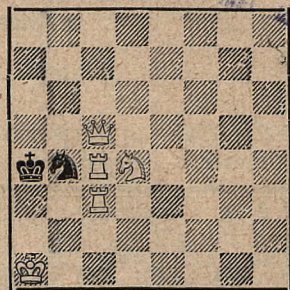
(1. wzmianka zaszczytna.)

Samomat w 7. posunięciach.

Samomat w 3. posunięciach.

Samomat w 6. posunięciach.

Sprawozdanie sędziego konkursu p. E. Wolańskiego.

1. i 2. nagroda ex aequo *S. Limbach* i *M. Wójcik*, 1. wzmianka zaszczytna *M. Wójcik*, Radziechów. 1. pochwała *S. Limbach*, Borysław (nr. 98.) B.: Kh1, Wf4, Gh5. (3), Cz.: Kh3, P: g3, h2, e7 (4). Samomat w 2. posunięciach. Z nadesłanych na konkurs 22 zadań, 8 okazało się niepoprawnych, 2 nie odpowiadały warunkom konkursu. Z pośród 12 prac zakwalifikowałem do ściślejszej oceny 4, pozostałe 8 były zbyt słabe. Prace nagrodzone 1. i 2. nagroda stoją na jednakowym poziomie, z tych zadanie Limbacha posiada dość oryginalnie przeprowadzoną ideę blokowania pól przy wyzyskaniu tempa. Praca Wójcika przedstawia motyw unicestwienia cz. skoczka, przyczym na uwagę zasługuje odmiana po 1... Sb8!! Nr. 512. przedstawia unicestwienie b. wieży c4, zaś zadanie Limbacha (1. pochwała) ma dobrze umotywowany wstęp, prowadzący do 2 cichych odmian, jedna z efektywnym związaniem piona. Złudne rozwiązanie 1. Gc7!? podnosi wartość tej miniatury.

Eustachy Wolański.

Wyniki konkursów zagranicznych.

„*Revista Romana de Sah*” I. 1937. 1. nagr. P. Leibovici Jassy, 2. nagr. S. Herland Bukareszt. Wzmianki zaszczytne: 1. V. Onitui, 2. *E. Wolański*, (nr. 89.) 3. J. Ohman. Pochwały: P. R. Dawson, *E. Wolański*, Dr. F. Seidemann. Sędzia P. Kniest. Konkurs obejmował samomaty, maty pomocnicze i t. p.

„*Yas*” 1937. 1. nagr. Fr. Richter, Praga, 2. nagr. *J. A. Rusek*, (nr. 508), 3. nagr. Fr. Richter. Wzmianki zaszczytne: 1. *J. A. Rusek*, 2. I. Mikan, Praga, 3. *J. A. Rusek*, 4. E. H. Hörholt, Trondhjem. Sędziowie: R. Svoboda, J. Marik i Prof. L. Prokeš.

„*Sokolske Besedy*” ogłaszają wynik międzynarodowego konkursu *Marika* na pomocnicze samomaty. 1937. 1. i 2. nagr. ex aequo H. Bixi, Wiedeń i J. Genttner, M. Ostrawa, 3. nagr. J. Genttner. Wzmianki zaszczytne: 1. J. Pelikan, 2. J. Genttner, 3. J. Pelikan, 4. *J. A. Rusek*, Komorowice, 5. J. Pelikan, 6. *J. A. Rusek*. Sędzia R. Svoboda.

Odpowiedzi Redakcji.

Prof. W. Geier, Włocławek i *Z. Rosenblatt*, Kielce. Nadesłane zadania w badaniu, dziękujemy. *Z. Chelstowski*, Zambrów i *A. Hillbricht*, Lwów. Odpowiadamy listownie. *G. Martin*, Paryż. Zadanie zamieścimy, list wysłaliśmy. Ciekawi jesteśmy dlaczego ukrywa się Pan pod pseudonimem G. M. pomimo, że nazwisko Pańskie dobrze jest zapisane w polskiej kompozycji szachowej i może się Pan pochlubić ładnym dorobkiem zadaniowym.

Konkurs rozwiązańowy.

Listę rozwiązujących oraz rozwiązania zadań z nr. 2. i 3. zamieścimy w następnym numerze z podaniem nagród za luty i marzec 1938. Zadania, rozwiązania zadań oraz wszelkie sprawy dotyczące zadań należy nadsyłać pod adresem: S. Limbach, Borysław II. Ponerla 82.

W poprzedniej tabeli opuszczono Prof. M. Wójcika z Radziechowa, który zdobył 28 p.

Uwaga: Zadanie 495. po pierwszym posunięciu 1. G×e5! (grozi Sc5†) jest dwukrotnie nierozwiązalne. Za znalezienie w tym zadaniu dowodu nierozwiązalności zaliczamy 3 p. w konkursie rozwiązańowym. Zadania od nr. 496. do 501. nie należą do konkursu rozwiązańowego.

Szachy we Lwowie.

Nareszcie po przeszło 3 miesięcznej emocjonującej i zaciętej walce, zakończony został w dniu 8. V. b. r. turniej o indywidualne mistrzostwo Lwowa na rok 1938. Turniej niewątpliwie zakończyłby się wcześniej, gdyby nie fakt, że Sulik Fr. i Schächter zdobyli równą ilość punktów (po 15), wobec czego Komitet Turniejowy zmuszony był zarządzić dodatkową rozgrywkę na trzy partie, przyczem dwie pierwsze zakończyły się remisowo, a trzecią decydującą po ładnej grze wygrał Sulik. W ten sposób po raz pierwszy zaszczytny tytuł mistrza Lwowa, zdobył mgr. Sulik Franciszek punkt. 17. Bezspornie trzeba przyznać, że tytuł mistrza dostał się w godne ręce. Wysoka klasa gry, przedewszystkiem pozycyjnej, silna wola zwycięstwa, duża rutyna a nade wszystko należyte opanowanie nerwowe, to cechy znamionujące Ksawera, jak powszechnie nazywają popularnego Sulika. Wicemistrzostwo zdobył Schächter punkt. 16. Głównym atutem jego gry to żywy atak, poparty należyty przygotowaniem teoretycznym i rutyną.

Następne trzy miejsca ex aequo zajęli Romanszyn, Schleyen, Szewczyk po 12½ pkt. Zdobyć nagrodzonych miejsc przez powyższych trzech graczy, jest niewątpliwie ich wielkim sukcesem, jeśli weźmie się pod uwagę, że dopiero za nimi znalazł się zeszłoroczny mistrz Lwowa Schönfeld pkt. 12. Nie znaczy to, żeby grał źle, wygrana z Schächterem, remis z Su-

likiem dowodzą, że grać umie i gdyby nie słaby start (przegrał z Jaszczukiem i Weilerem) zajęłby niewątpliwie jedno z pierwszych miejsc. Prawdopodobnie niepowodzenie jego przypisać należy przemęczeniu pracą zawodową. Dopiero na 7. miejscu uplasował się znany szachista mgr. Sokołowski p. 11. Ósme miejsce z 10½ p. zajął Jaszczuk J. Wynik słaby. 9. i 10. ex aequo zajęli Sulik Br. i jeden z najmniej zdyscyplinowanych graczy, Weiler po 8½. W porównaniu z ubiegłym rokiem wynik Sulika Br. jest gorszy. 11. m. zdobył stały uczestnik turn. lw. Kaszczuk 6½. 12. był Jurczyszyn 6 p. 13. i 14. ex aequo radca Raczek i Sack B. po 5 p. 15. Dziupyn 4 p. 16. inż. Pulkrabek 3½, 17. mgr. Smoleński 3 p. 18. Dżogow 2 pkt.

Z drugiej dziesiątki należy wspomnieć o Jurczyszynie i studjącym w Polsce Bułgarze Dżogowie, których prześladował wyjątkowy „pech”. Bardzo dobrze zapowiada się 14-letni Sack B. (zremisował z Schächterem i Schleyenem). Radca Raczek słabo zafinišował, prócz tego zabrakło mu przysłowionego „łuta szczęścia”. Inż. Pulkrabek walczył jak mógł najlepiej, oddanie parę walkowerów z powodu zajęć zawodowych zrobiło też swoje.

Jak więc widzimy prócz mistrza H. Friedmana, byłego wieloletniego mistrza Lwowa, który z przyczyn rodzinnych (śmierć matki) nie mógł wziąć udziału, stanęli wszyscy do turnieju, którzy obecnie mają w szachach „coś” do powiedzenia. Jak zacięte były walki i wyrównany poziom, zwłaszcza pierwszej ósemki, dowodzi

fakt, że do ostatniej rundy niewiadomo było jaka będzie kolejność poszczególnych zawodników. Powyższe dane w porównaniu z ubiegłymi dowodzą niezbicie, że szachy we Lwowie, tak pod względem intelektualno-sportowym, jak i organizacyjnym, wkraczają na drogę powolnej, lecz systematycznej poprawy.

Teraz nieco statystyki: ogółem z wpisów zebrano 175 zł., a to 102.50 z turnieju eliminacyjnego i 72.50 zł. z finału. Z tego zapłacono za lokal, naprawę zegarów i wydrukowanie blankietów 83 zł. Na nagrody pozostało zatem 92 zł. Do tego doszła nagroda m. Lwowa w kwocie 100 zł.

Na końcu warto zaznaczyć, że turniej upłynął w atmosferze przyjacielskiej bez protestów i co jest objawem dodatnim, a dotychczas mało spotykanym we Lwowie, został ukończony przez wszystkich zawodników.

Juliusz J.

Kraków. Staraniem Krakowskiego Towarzystwa Miłośników Gry Szachowej im. J. Dominika odbywa się obecnie turniej indywidualny o mistrzostwo Krakowa na rok 1938. Po 14-tej rundzie stan turnieju jest następujący: Scheier 10, Mgr. Arłamowski, Październy, Rubinstein i Błaszczak po 9, Friedmann K. 8 $\frac{1}{2}$, Bass 8, Rath 8, Weissberg 6 $\frac{1}{2}$, Abraham i Nowak po 5 $\frac{1}{2}$, Flaschen 4, Chmielak 3, Weinberger 2, Kurlit 0.

Zakopane. Szachy w Polsce poniosły ostatnio drugą bolesną stratę. W dniu 18. IV. br. zmarł po długich, i ciężkich cierpieniach w 31 roku życia śp. Michał Kmietowicz, wiceprezes Zarządu Oddziału Z.Z.P.I.U.S. w Zakopanem. Śp. Michał Kmietowicz pochodził ze Lwowa, był niezwykle utalentowanym szachistą I. kategorii, i b. zdolnym kompozytorem zadaniowym. W zmarłym tracą szachiści Lwowa najlepszego Kolegę i Towarzysza. Cześć Jego świetlanej pamięci!

Mecz Dr. Alechin — Flohr?

Polityka mistrza świata Dra Alechina. Alechin bawił ostatnio w Ameryce Płd. gdzie odbył tournée szachowe. Wedle doniesień tamtejszych kół szachowych, sprawa meczu z Capablanką została definitywnie załatwiona.

Tymczasem Alechin po powrocie z Ameryki zawiadomił Czechosłowacki Związek Szachowy, że do spotkania z Capablanką w r. 1939 nie dojdzie, wobec czego nic nie stoi na przeszkodzie do rozegrania meczu z Flohrem, oficjalnym kandydatem FIDE. Wedle oświadczenia Alechina, amerykańskie koła szachowe skłonne były sfinansować mecz Capablanki, jednakże sam Capablanka widocznie nie czując się na siłach doprowadził pertraktacje do martwego punktu.

Znając ustosunkowanie się Alechina do Capablanki, należy raczej przyjąć, że Alechin uczynił wszystko co możliwe, by Capablance uniemożliwić rozegranie meczu.

Z drugiej strony Alechin od walki o tytuł mistrza świata uchylić się nie może, a nie chcąc tytułu ryzykować w spotkaniu z „niepewnym“ Rzeszewskim, woli już Flohra, który mimo świetnej kariery szachowej, w chwili obecnej nie jest bynajmniej najgodniejszym kandydatem do walki o tytuł mistrza świata.

Alechin spodziewa się więc, że z Flohrem łatwo sobie poradzi i znowu będzie miał spokój przez 2 lata. Wszystko przemawia za tym, że plan mistrza świata zrealizuje się już w r. 1939, albowiem abstrahując już od tego, że Flohr ma oficjalne upoważnienie do tego meczu, to znalazły się już też i środki finansowe.

Otóż fabryka obuwia Baty ze Zlina postawiła do dyspozycji 10.000 dolarów na zorganizowanie tego meczu, oczywiście spodziewając się ekwiwalentu w postaci wszechświatowej reklamy. Prawdopodobnie już w najbliższym czasie sprawa następnego meczu o mistrzostwo świata będzie definitywnie rozstrzygnięta.

Warszawa. W Warsz. Tow. Zw. Gry Szachowej rozpoczął się Turniej Pań o indywidualne mistrzostwo Warszawy. Uczestniczą następujące panie: Dr. Hermanowa, Mgr. Gerlecka, Bułhakówna, Manczarska i Niciakowa. Turniej jest dwukołowy. Po 2-giej rundzie prowadzi Dr. Hermanowa.

Dnia 17. b. m. rozpoczął się tu również turniej indywidualny o mistrzostwo Warsz. Okr. Zw. Szach. na rok 1938/39. W turnieju tym grają zwycięzcy półfinałów: pp. Damański, Rabiński, Wolfram, Szyszkin, Dziewałowski, Trokenheim, Górnicki, Gilowski, Urbankowski i Kozłowski, pozatym mistrzowie zeszłorocznicy: Gadałiński i Danneman. Możliwy jest również udział p. płk. Steifera.

Na ostatnim posiedzeniu Komisji Technicznej Polskiego Związku Szachowego przyjęto projekt urządzenia tegorocznego indywidualnego mistrzostwa Warszawy i powierzono wykonanie tej imprezy Warszawskiemu Tow. Zwol. Gry Szachowej.

Uchwalono również urządzenie Turnieju Eliminacyjnego o mistrzostwo Polski, który odbędzie się jak w roku ubiegłym, znowu w Częstochowie. Do tegorocznego turnieju eliminacyjnego dopuszczony będzie cały szereg młodych, utalentowanych szachistów z wszystkich Okręgów Szachowych, zrzeszonych w Polskim Związku Szachowym. Do Częstochowy zaproszona została pani mgr. Regina Gerlecka (mistrzyni Polski), celem zagrania simultanki na kilkunastu szachownicach.

J. D.

Z turnieju Pań o mistrz. Warszawy

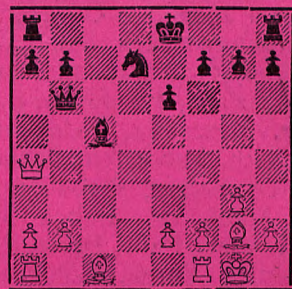
540. — Gambit Kataloński.

Dr. Hermanowa — Flörow-Bulhak

1. Sf3 Sf6, 2. g3 d5, 3. d4 e6, 4. c4 c6, 5. Gg2 dxc4, 6. Se5 Sbd7, 7. Sxc4 Sb6. (Lepsze było Ge7). 8. Sxb6 Hxb6, 9. 0—0 c5, 10. dxc5 Gxc5, 11. Sc3 Gd7, 12. Sa4! (Białe wykorzystują pewne usterki w debiu-

cie czarnych, przechodzą obecnie do ataku). 12... Gxa4, 13. Hxa4† Sd7.

Pozycja po 13. pos. czarnych:

14. He4! 0—0—0. (Poważny błąd pozycyjny, lepsze już było 14... 0—0, z oddaniem piona b7. Po posunięciu w tekście białe przechodzą do generalnego ataku na osłabioną pozycję króla). 15. Gf4 f5, 16. Hc2 e5, 17. Gg5 Wdf8, 18. b4! Hxb4, 19. Wab1 Hg4, 20. Gxb7† Kc7, 21. Ge7 Wfb8, 22. Gf3! Hd4? (Przegrywa natychmiast, ale i po innych posunięciach dla czarnych niema ratunku). 23. e3! (Dawid zabił Goliata). 23... Wxb1, 24. Wxb1.

Czarne poddały się.

(Uwagi J. Dannemana).

Poznań. W grudniu 1937 r. na zebraniu konstytucyjnym powstał nowy klub szachowy w Poznaniu pod nazwą „Pion”, który do dnia dzisiejszego liczy 110 członków czynnych. Klub szachowy „Pion” wykazuje ruchliwą żywotność. Zarząd Klubu przeprowadził dotychczas 20 spotkań międzyklubowych, wykłady teoretyczne oraz spotkania o mistrzostwo w 3 klasach A. B. i C. W klasie C na 22 uczestników zdobył mistrzostwo p. Deckert Henryk, wicemistrzostwo p. Kaczmarski Jan. W klasie B. na 16 uczestników mistrzem na rok 1938 został p. Hankiewicz Bazyli, wicemistrzem p. Eckert Edmund. Obecnie rozgrywają czołowi gracze i to A-klasowi turniej o tytuł mistrza i nagrodę przechodnią (orzeł na kuli alabastrowej na postumencie) wartości 200 zł. We wszystkich klasach Zarząd ustanowił dyplomy i cenne nagrody.

Katowice. Dnia 1. maja br. odbyły się w Katowicach zawody szachowe o puchar wędrowny im. inż. I. Żukowskiego, pomiędzy drużyną Krakowa a zespołem Górnego Śląska na 16 szachownicach. Skład Krakowa był następujący: Abraham, Bass, Błaszczak, Bocheński, Friedmann K., Kling, Korwacz, Meersohn, Październy, rej. Popiel, Rath, Rubinstein, Scheier, Stefański, Weinberger, Weissberg. Skład Śląska: Anioł, rej. Dąbek, Kandzia, Karch, Lokiez, Palik, Pałka, Pokorski, Dyr. Potyka, Rusek, Sobik, Szeffa, Szmigielok, Ulczok, Wilczek, prof. Zawadzki. Drużyna Krakowa po raz trzeci z rzędu odniosła zwycięstwo bijąc Ślązaków w stosunku $10\frac{1}{2}:5\frac{1}{2}$.

Borysław. Znany mistrz warszawski Dr. Stanisław Kohn zamieszkał na stałe w Borysławiu. W odbytym w grudniu ubiegłego roku seansie simultanowym rozegrał tu 18 partyj z wynikiem: wygrane 13, przegrane 1, remis 4. Drugi seans Dr. Kona miał miejsce w dniu 29. marca. Mistrz rozegrał 16 partyj z wynikiem: wygrane 15, przegrane 1.

Wilno. Zakończyły się rozgrywki drużynowe o mistrzostwo m. Wilna na rok bieżący. Wynik rozgrywek był następujący: I. Strzelec - Powiat

Grodzki $35\frac{1}{2}$ punktów, II. Ż. T. G. S. „Makabi“ $34\frac{1}{2}$, III. Akademicki Klub Szachowy 34, IV. Związek Pracowników Miejskich 24, V. Pocztowe Przystosowanie Wojskowe 18, Strzelec - Antokół 9, VII. Podoficerowie 7, VIII. Strzelec - Śródmieście 5 p.

Legenda hinduska przypisuje wynalazek szachów mądrymu braminowi imieniem Sissa, który wynalazł szachy dla rozrywki swego młodego władcy, dając mu w tej rozumnej grze pożyteczny przykład sztuki rządzenia i wojowania. Zachwycony król pozostawił braminowi wybór nagrody, po czym ten ostatni wyraził życzenie, aby mu ofiarowano tę ilość ziarn zboża, jaką by umieszczono na 64 polach szachownicy, kładąc na pierwszym miejscu jedno ziarno, na drugim dwa, na trzecim cztery, na czwartym osiem i t. d. do 64 pola. Król zdziwiony skromnym pozornie życzeniem polecił je wykonać, wkrótce jednak z przerażeniem dowiedział się, że aby je spełnić nie starczyłoby wypróżnić wszystkie spichrze całego królestwa. W rzeczywistości bowiem ilość ziarn zboża dla Sissy wyrażała się liczbą:

18.446.744.073.709.551.615

czyli osiemnaście i pół kwintylionów!
(Polska Zbrojna).

Najaktualniejsze dzieła

z literatury szachowej oraz czasopisma do nabycia w

KSIĘGARNI LITERACKIEJ

Lwów, ul. Batorego 24.

Telefon Nr. 258-75.

Konto P. K. O. 170-323.

Katalogi szachowe wysyłamy gratis.

CZASOPISMO

„SZACHISTA“

numery bieżące i roczniki poprzednie
z lat 1933-34-35-37.

mają na składzie księgarnie:

w **Warszawie:**

Gebethner i Wolff

Krakowskie Przedmieście 15.

w **Łodzi:**

L. Percyk Piotrkowska 193.